

LUMINA

FOAIE RELIGIOASĂ-CULTURALĂ PENTRU POPOR

ABONAMENTUL:

Pe an: 12 coroane
Pe 6 luni: 6 "
Pe 3 luni: 3 "
Un număr 24 bani

APARE JOIA

REDACTOR:
Dr CORNEL CORNEAN

REDACȚIA ȘI ADMINISTR.: Strada Timișorii Nr. 59.

TELEFON Nr. 30.

INSERTIUNILE SE SOCOTESC AMĂSURAT TARIFEI

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

Praznicele

Dr Dimitrie Nistor

E praznic. Cucernicul creștin Vasile a pregătit din bună vreme să-l țină așa, cum a învățat dela fie-ertat tată-său, așa cum îl țin creștinii noștri din moși-strămoși. . . .

Prinosul, colacii sunt copti, frumoși, așezați pe masa din odaia cea mare, care e curată ca oglinda. Lângă colaci e grâul fiert presărat cu dulceață, e fiertura și vinul; și luminile sunt pregătite, totul e în cea mai bună înduială; se așteaptă numai sosirea părintelui să »slujască praznicul«. — Doar' vre-o fetiță pricepută în ale scribului mai face îndreptările convenite în pomelnicul viilor și în cel al morților, ca să-l găsească părintele în deplină ordine.

Îl și așteaptă cu nerăbdare întreaga casă, începând dela tată până la copilășul, care e destul de mărișor, ca să-și poată face o chibzuială de dulceață și gustul bucatelor, pregătite în odaia cea mare.

Casa lui Vasile își prăznuiește pe sfântul său ocrotitor. În ziua aceasta binecuvântată și-a pus gând bun, să mai lase la o parte multele griji lumești și să viețuiască duhovnicește. A cercetat sfânta biserică. A gătit de praznic bucate alese. . . . întru pomenirea celor adormiți în dreapta credință și în sănătatea celor vii. Din bucatele sfântite se va îndulci și va avea o zi bună toată casa, doar' omul nu-i făcut numai ca să muncească fără întrerupere ca o mașină fără suflet. Vasile a chemat și pe neputincioasele bătrâne: pe nana Ileana și Reveca, a chemat și pe Niță, băiatul orfan al lui Mitru lui Zeicu, — căzut mort în luptele din Polonia-rusească, — ca să se bucure și ei sărmanii de bucuria lor și să se îndulcească și ei de gustoasele bucate.

Și casa lui Vasile petrece o zi în frica lui Dumnezeu, uitând năcazurile și grijile felurite ale acestei vieți.

Iată deci dragii mei cetitori, cât bine se ascunde în ținerea unui praznic!

Creștinul, care prăznuiește, aduce închinare și mulțumită lui Dumnezeu, pentru că pătruns de rugăciunile sfinților săi a păzit casa de rele și primejdii, ținându-o în bună sporire și îmbelșugare, iar pe casnici în deplină sănătate. . .

Cinstește apoi după cuviință pe sfântul ocrotitor, care se roagă neîncetat la Tatăl ceresc pentru noi, nevrednicii lui servi.

Rugăciunile săvârșite de preoți pentru viața și sănătatea celor vii și pentru odihna sufletelor celor morți, oare câtă bogăție neprețuită nu ne aduc nouă? Dumnezeu cel bun și milostiv le ascultă și împarte darurile sale mântuitoare.

Liniștea, cuviința, bunaînțelegerea și îndestulirea, ce stăpânesc în această zi în casă în sine sunt niște bunuri, ce nu se pot îndeajuns prețui. Acestea, sălășluindu-se în suflete, le curăță și îndreptează, le umplu cu frica Domnului și întipăresc în ele gânduri curate.

Mila, ce se face în această zi cu cei săraci e calea cea mai nimerită pentru a ajunge aproape de Dumnezeu. El se bucură văzând, că pe cei neputincioși ai lumii, pe slăbănogi și pe cei lipsiți îi îmbrățișează cu căldură, cel-ce are căci acesta. . . spuneți-mi de unde are!? — Dela Dumnezeu are și va mai avea, dacă nu se va gândi numai la jitnițe și hambare, ci va alina dureri și va șterge lacrimi!

Creștinilor! Prin praznice ni-se întărește credința și dragostea către Dumnezeu; scăpăm de grijile lumești, ne simțim răpiți în o lume mai fericită, trăim sufletului nu numai trupului, prin ele miluim și pe cei săraci.

Deci țineți-le, nu ascultați de bârfitori!

Din sfânta Scriptură

„Cel-ce samănă puțin, puțin va și secera, iar cel-ce samănă întru binecuvântare, întru binecuvântare va și secera“. (A II-a epistolă a sf. apostol Pavel către Corinteni c. 9 v. 6).

Dumineca Fariseului și a Vameșului

Dr Lazar Iacob

„Zis-a Domnul pilda aceasta: doi oameni s'au suit în biserică să se roage, unul fariseu, altul vameș. Fariseul stând așa se ruga întru sine: Dumnezeuule, mulțumescu-ți, că nu sunt ca ceilalți oameni, răpitori, nedrepti, desfrânați sau ca și acest vameș. Postesc de două ori în săptămână, dau zeciuală din toate câte câștig. Iar vameșul de departe stând, nu vrea nici ochii la cer săi ridice, ci își bătea peptul său, zicând: Dumnezeuule, milostiv fii mie păcătosului. Zic vouă, s'a pogorât acela mai îndreptat la casa sa decât acela: că tot cel-ce se înalță pe sine, se va smeri, iar cel-ce se smerește pe sine, se va înalță“. (Luca, cap. 18, v. 10—15).

*

Ne apropiem de zilele postului mare, așezat în cinstea patimilor Mântuitorului Cristos. Privirile noastre de acum se îndreaptă spre Golgota, căci acolo se va întâmpla fărâdelegea cea mare; acolo Fiul lui Dumnezeu va fi batjocurit și răstignit de oamenii păcătoși.

Sunt pline de sbucium și durere zilele acestea pentru creștini; dar sunt și zile mari, căci pe Golgota se săvârșește veșnicul adevăr, că lucrurile mari cer jertfe mari, cer chiar jertfa vieții.

Creștinul adevărat trebuie să fie pătruns de însemnătatea zilelor aceluia și încă de acum trebuie să se pregătească și să se reculegă sufletește.

Dar lucrul acesta nu este așa de ușor. De aceea biserica vine și întinde mână de ajutor. Părinții bisericii, îngrijorați de binele nostru, au așezat cu înțelepciune și pricepere toate lucrurile, ca să înlesnească reculegerea noastră sufletească. După rânduiala bisericii, cu Dumineca fariseului și a vameșului intrăm în cele zece săptămâni ale Triodului. Cu ziua aceasta se deschide cartea cea mare a bisericii, care vestește

că se deschid ușile pocăinței. Nu vom afla în cartea aceasta cântări de bucurie, căci ea ne spune povestea vieții noastre. Ne spune facerile de bine ale lui Dumnezeu către oameni; dar aceștia s'au lăpădat de făcătorul lor, pentru aceea au fost scoși din raiu și au trăit înstrăinați de părintele lor. Dar vremea înstrăinării a trecut, Dumnezeu a trimis pe Fiul său, care ne-a arătat suirea la cer și a vestit că ușile pocăinței s'au deschis și nouă. Duiioase, ca această poveste a vieții omenirii, sunt de astăzi începând și cântările.

De astăzi biserica ne cheamă la pocăință și luptă contra tuturor păcatelor și relelor, cari înveninează viața noastră. Ne arată și armele cu ajutorul cărora vom învinge. Acestea sunt: *smerenia, depărta-rea dela răutăți și postul*. Pe lângă acestea biserica varsă în suflete și nădejdea, că nu sunt păcate așa de mari, cari să nu primească iertare, dacă omul într'adevăr se căiește.

Ușile pocăinței se deschid, la lucru dar! Să deschidem și noi cartea faptelor, să privim și noi în oglinda vieții noastre. Și ca să facem aceasta cu folos, să lăpădăm dela noi toată trufia și să îmbrăcăm sufletul în haina smereniei.

Îndemnul acesta îl dă Mântuitorul Cristos în pilda despre fariseu și vameș.

Doi oameni s'au dus la biserică să se roage, unul fariseu și altul vameș. Fariseii formau la Iudei o partidă. Toți aceștia erau oameni lauduroși și închipuiți, că numai ei țin deplin legea lui Moisi, pentru aceea așteptau, ca toți să-i laude și să se plece înaintea lor. Dar numai fala era de ei, căci altfel erau oamenii cei mai păcătoși.

Vameșii, cum arată și numele, culegeau vamă, dări, pentru stăpânire. Ei de multe ori luau mai mult, decât ce se convenia, pentru aceasta erau disprețuiți de Iudei și mai ales de farisei, cari îi țineau de oameni vinduți străinilor. Iudeu a fost și vameșul din evanghelie, pe care fariseul nu are ochi să-l vadă.

Amândoi s'au rugat; dar cum? Fari-

seul se laudă, că nu-i ca ceilalți oameni, ori ca vameșul; el postește, dă zeciuală... așadar cine-i bun și drept ca dânsul? Să fi fost oare fariseul mai bun decât cei de seama lui? Să fie împlinit el oare mai bine lucrurile acestea decât alții. Nu, totul e mărire deșartă, e laudă, ca să-l auză alții. El este tipul fariseului fățarnic, care în mândria lui uită să mărturisească și păcatele înrădăcinate, pentru cari Isus muștră așa de rău pe farisei. „Vai vouă cărturarilor și fariseilor fățarnici, că mâncați casele văduvelor, făcând rugăciuni lungi, că închideți împărăția cerurilor înaintea oamenilor..., că ați lăsat cele mai grele ale legii: judecata și mila și credința“.

Pe când fariseul se ruga laudându-se, vameșul stă departe și nici ochii nu-i ridică în sus, ci suspină: „Dumnezeule, milostiv fii mie păcătosului“. Nici vameșul acesta nu a fost mai păcătos decât fariseul, și el ar fi putut spune și lucruri bune din viața lui, dar simțul bun îl oprește să se laude. Vameșul știe că s'a dus la biserică să se roage, să se umilească înaintea lui Dumnezeu. Pentru aceea el s'a întors mai îndreptat la casa sa; Dumnezeu, care cunoaște și gândurile cele mai ascunse ale omului a aflat inima lui bună și pe el mai drept, decât pe fariseul îngâmfat și lauduros. Iată dar cum cel-ce se smerește se înalță, iar cel-ce se înalță — ca fariseul — se smerește.

Aceasta este învățătura ce trebuie să o scoatem din frumoasa pildă a Mântuitorului. Să fugim de sumeție și să îmbogățim sufletul nostru cu smerenia creștinească.

Să fugim de *sumeție*, mândrie, pentru că ea este izvorul multelor rele.

Mândria închide împărăția cerurilor înaintea oamenilor. „Și voi frânge — zice Domnul — mândria puterii voastre, și voi pune vouă cerul ca de fier și pământul vostru ca de aramă“. (Levitic 26, 19).

Împărăția cerului este a oamenilor, cari se silesc să între în ea. Mândria îl face pe om închipuit, că el este bun și

drept. Închipuirea aceasta întunecă mintea și slăbește judecata și nu lasă pe om să vadă și greșelile. Și dacă omul crede, că mai bun nu poate fi, cum să se umilească el înaintea lui Dumnezeu? Iată cauza pentru care cerul celor mândri e de fier și nu vor străbate acolo niciodată, ca fariseul din evanghelie.

Mândria îndeamnă pe om să disprețuească pe deaproapele său, ea îl face aspru și neiertător față de alții. Sumețul crede, că numai el este bun, ceilalți oameni pentru el sunt păcătoși. El este cel mai înțelept și el știe toate, singur vrea să facă toate și pentru binele lumii acesteia n'ar primi sfat ori învățătură și dela alții, căci atunci unde este fala lui? Și dacă ar lipsi mândria deșartă, ce rost mai are viața lui?

Trufașul nu are milă, nici crezământ. El nu vrea să știe de năcazurile și suferințele altora. El este mulțumit și fericit că are de toate, nu-l muncește gândul că atâția sunt câți sufăr, pe cari și el este dator să-i ajute. Dară aceia nu sunt de seama lui, sunt păcătoși și vameși.

Mândria deșteaptă în om pofta de stăpânire. Cel mândru vrea ca toți să-l recunoască și să se supună lui. Cine ar îndrăzni să lucreze altfel, e asuprit și prigonitor. Trufia înstrăinează pe om de om și aduce neînțelegeri și certe între oameni. Ea înveninează viața popoarelor și înțelegea dintre ele, mândria răstoarnă pacenii dintre țări, aducând războaie și pe urma lor: pustiire, suferințe și jale.

Cât de deosebită de mândrie este *smerenia*. Ea împacă toate relele pricinuite de mândrie. Smerenia îndeamnă pe om să se ispitească întâi pe sine și numai atunci să judece pe alții. Ea îl face pe om să recunoască, că nu este om fără greșeli, de aceea el să fie blând și iertător față de semenii lui.

Smerenia dă înțelepciune; ea nu lasă pe om să se mândrească cu faptele sale și știința lui. Cel smerit — ori cât de învățat ar fi — știe, cât de mult îi lipsește încă, pentru că omul nu este munte așa de înalt de știință, ca să nu poți străbate

FOIȚA „LUMINEI“

Și noi lucrăm

— Pentru copii —

Sora mea nici opt ani n'are
Mama-i zice — „fată mare“, —
Că-i cuminte și bărbată —
N'affli 'n sat ca ea o fată.

Dimineața cum se scoală
Ea se roagă și se spală
Și se peptenă, se 'mbracă
Nu vrea nimenea s'o 'ntreacă.

Până mama face focu
Sora nu-și mai află locu,
Vezi așa, cât e de mică
Nu mai stă ca ș'o furnică.

Când se gată cu 'mbrăcatul,
Mai întâi la rând ia patul,
Pune per'nele 'n fereastră
Ca și dăscălița noastră.

Aerul când le străbate
Bun e pentru sănătate,

Ba și pânza se păstrează
Dacă le aerizează.

După-ce așterne patul!
Ea începe măturatul,
Udă mătura în apă
Praful în casă să nu facă.

Praful nouă mult ne strică,
Mai ales în casa mică,
Pe plămâni ni se așează —
Resuflarea 'ngreunează.

Până sora — n'are stare —
Mama vede de mâncare:
De mălai, de rândul oalei
Până vine vremea școalei.

Nici eu nu sunt mult mai mare,
Dar mă simt „fecior“ și tare, —
Până ele 'n casă-'s gata,
Fac ce pot și eu ca tata:

Tai la lemne cu toporul,
Grijă am, nu-mi tai piciorul,
Și le car cu brațu 'n casă —
De răceală nici că-'mi pasă.

Eu grijesc și 'n grajd de vite,
Dau nutrețuri potrivite,
Trag gunoiul de sub ele
Ș'aștern paie pe podele.

Draga noastră bună mamă
Când e gata ne și chiamă,
Ne căutăm toți trei de gură
Cu mălai și cu fiertură.

Iar la vremea de plecare
Eu și sora — „fata mare“ —
Ne luăm trăistuța 'n spate
Și — la școală pe 'nvățate!

Zicem sfânta rugăciune,
Ascultăm cu atențiune,
Cum ne 'nvață 'nvățătorul —
S'arătăm și 'n școală sporul.

Copilași de omenie,
Vrem să facem bucurie:
Să ne aibă 'n drag și tata
Când o fi bătaia gata.

G. B.

Știrile săptămânii

Mersul războiului. *Comunicatele statului major al monarhiei și Agenția telegrafică ungară* ne aduc următoarele știri: Apucăturile iscodite de ministrul rus Trotckij la pertractările de pace dela Brest-Litowsk s'au răzbunat în curând. Trupele germane, cari nici când nu cunosc gluma, înaintează biruitoare în Rusia. Rând pe rând ocupă orașele de frunte din Finlanda, Estlanda și Ucraina, făcând în câteva zile prinsonieri pe un general comandant, mai mulți comandanți de divizie, 425 oficeri și 8700 soldați, apoi câștigând dela Rus 1353 tunuri, 120 mitraliere, 3—4 mii chesoane, cam 1000 vagoane, în mare parte încărcate cu bucate, aeroplane și alte instrumente de război. Văzând Trotckij și Lenin superioritatea armatelor germane și-au venit în fire și au trimis vorbă Germaniei că vreau pacea și primesc condițiile puterilor centrale. Nu cunoaștem încă răspunsul alor noștri. Atât se știe însă, că în primul rând cerem Rusiei, să-și retragă trupele din Ucraina, Estlanda și Finlanda și ca să pună pe picior liber pe locuitorii acestor țări, târați în prinsoare de guvernul bolșevic. Totodată se pretinde recunoașterea independenței acestor trei țări. Armatele noastre nu iau parte în luptele contra Rusiei. În schimb însă se lucrează, ca prinsonierii noștri aflători în Rusia, să fie cât mai în grabă aduși acasă.

Pertractările de pace începute deja de generalul Mackensen cu ministrul prezident al României, generalul Averescu, se continuă în, sau lângă București. Germania a trimis la aceste pertractări pe secretarul de stat Kühlman, iar monarhia noastră pe ministrul de externe Czernin, cari au și sosit la București. Considerând, din rapoartele foilor, că Germania n'are vre-un scop special față de România, considerând, că monarhia noastră, amăsurat declarații lui Czernin, nu voește teritor nici dela această țară, cu care a fost până mai deunăzi în prietenie, credem în intruchiparea cât mai grabnică a păcii și cu România. Numai Bulgaria are pretenziuni cu privire la Dobrogea.

Pe frontul *italian* au fost la Asiago și spre est de Brenta lupte de artilerie. Iar patru aeroplane dușmane au aruncat bombe asupra orașului nostru Innsbruck, fără însă a face pagube mai mari.

La frontul *vestic* mișcările francezilor și englezilor sunt presemnele unor viitoare lupte. În special la frontul lotharingian francezii au pătruns în câteva din pozițiile germanilor, dar curând a fost respinși, lăsând în urma lor mai mulți prinsonieri.

vârful lui. El nu se supără, dacă se om sincer, care să-i arate greșalele, și știut este: mustră pe cel bun și mai se va face. Iată deci cum smerenia preste știința și dreptatea, pe când mândria sporește năcazurile și durerea.

Este mare dar și virtute aleasă creștinească smerenia; ea este temelie clădirii înțeleștii și scara pe care ne suim în cer, și cheia mântuirii și desăvârșirii. Prin această virtute trăiește numai în inițiale mari și se poate câștiga prin neputințe și lupte mari, prin lăpădare de multe lucruri și lucruri, la cari ne-am obișnuit, prin luptă contra mândriei. Să ne înfrângem pe noi, să înfrângem mândria din noi, acesta este prețul, prin care se câștigă smerenia creștinească.

*

Dar va zice cineva: pentru ce vorbesc de luptă, ca să câștigăm smerenia, că pară nici un neam din lume nu-i mai merit decât poporul nostru. Doar poporul nostru are proverbul: „capul plecat sabia îl taie” și altele...

Însă una este supunerea și alta smerenia creștină. Supunerea poate să ducă la slugărnice, la supunere de rob. Smerenia însă este urmarea cunoașterii sine; ea ferește pe om de încrederea în forțele sale, dar îl și învață să se încredințeze la sine, pentru că este chipul lui Dumnezeu. Smerenia creștină nu iartă să disprețuim pe deaproapele, dar nici nu lasă pe om să se facă rob semenilor săi.

Smerenia aceasta doresc, iubitorilor celor, să se sălășluească în inimile voastre. Smerenia să depărteze dela toți mândria fariseului și să dea duhul gândului smerit, ca să vedem greșalele noastre și să nu osândim pe fratele nostru; să ne înălțimea gândului smerit, ca să cuprindem și trebuințele neamului din care facem parte. Având gândul acesta smerit, se vor deschide ușile mântuirii și fericirii noastre.

Pentru țărancă dela sat

Tullia Bogdan

Scumpetea ce a crescut de-un timp încoaci și care va crește în fiecare zi încă și mai mult decât până acuma, o simțesc toți oamenii, dar nimenea doară așa greu ca și țărancă noastră dela sat, care merge la oraș să-și cumpere îmbrăcăminte. Ceea-ce cu puțin mai înainte încă se vindea cu 10—20 cor., astăzi nu se mai capătă decât cu sute de coroane, și o stofă ori cât de slabă să fie, nu ți-o mai vinde neguțătorul din 30—40—50 cor. Dacă scumpetea asta va crește și mai mult, peste un an cine își va putea cumpăra haine? Cine decât numai cel bogat, care nu trăiește din munca lui. Ș'apoi pe lângă scumpete mai este și năcazul, că pentru banii tăi câștigați cu trudă nu poți cumpăra ceea-ce vrei, ci trebuie să te îndestulești cu ceea-ce se capătă. Și puțin e ceea-ce se mai capătă!

Oare pentru țărancele noastre este chiar așa mare năcaz, că s'au scumpit stoffele din prăvălii așa de tare? Eu zic că nu; și în vremile grele de astăzi doresc, ca Dumnezeu să nu le dea un năcaz mai mare. Și iată de ce. Înainte cu câțiva ani încă, aproape în toate părțile locuite de români, femeia lucra ea singură toată îmbrăcăminte ei și a bărbaților. Din mâna ei

harnică ieșea cusătura cu acul, țesăturile cele mai frumoase lucrate din cânepa, pe care ea a sămănat-o, a împletit-o și a tors-o. Ba, încă nu așa tare de mult, ele și văpsiau lână și tortul din care țeseau cele mai frumoase covoare. Erau sate întregi în cari ar fi fost chiar rușine și s'ar fi zis de o femeie că-i leneșe, dacă s'ar fi îmbrăcat în haine cumpărate din prăvălie și nu țesute de ea.

Unde sunt vremurile ăstea ne întrebăm astăzi și ne-am întrebat încă înainte de război? Ținuturi întregi, mai cu seamă în apropierea orașelor au început să-și lase portul lor frumos și curat românesc, și să-l schimbe cu niște haine pestrițe, cumpărate în prăvălii, cu mătăsuri și fel de fel de podoabe și decorații nepotrivite. În multe sate așa s'a schimonosit portul, încât când vezi o țărancă nu ști ce-i, de ce neam, ce limbă vorbește și din care țară străină s'a ivit aici! Cu cât mai frumoasă a fost țărancă noastră în portul ei alb, curat, cu velința și chiar în opincile ei și de pe învălitura de cap, de pe cătrînță sau șubă o puteai cunoaște din care ținut și chiar din care sat este. Câtă vrednicie se arată în iia și poalele cu cusătura lată și în alesăturile de pe cătrînțe și oprege! Astăzi le vezi trecând și nu știi dacă-i româncă, sau dacă îi de alt neam.

Adunarea generală a Comunității de avere, pentru alegerea presidentului, este convocată, după cum ni-se comunică, pe 9 Martie st. n.

Majestatea Sa despre pace. Prelatul Hauser din Viena a fost primit zilele trecute în audiență, cu care prilej Majestatea Sa i-a declarat, că grija cea mai mare a Sa este, că războiul trebuie să se continue, și că nimic nu dorește mai mult, decât ca soldații să se reîntoarcă cât mai curând la vetrele lor. În special dorește Majestatea Sa, ca soldații mai bătrâni să se poată lăsa acasă. Nobil, bun și cu inimă caldă este Majestatea Sa — zice Hauser —, n'are nici o bucurie la vărsarea și pe mai departe a sângelui, și n'are nici un interes, ca războiul să se lungescă măcar cu un singur cias.

În Rusia nu se pot trimite bani. Fiind toate drumurile cari duc în Rusia deocamdată închise, sfătuim pe toți cetitorii noștri să nu mai trimită bani prinsonierilor noștri de acolo.

Membrii familiei soldaților bolnavi, dacă voesc să-i cerceteze, pot călători pe tren cu bi-

Dacă astfel a fost încă nu așa de mult, de ce nu s'ar putea îmbrăca iarăș în hainele lucrate de ea, cari ori cât de grele ar fi vremurile, totuși le-ar putea face mai ușor decât să deie sutele și miile de coroane pe mătásurile, cari îi stau foarte rău și sunt de zece ori mai scumpe. N'au uitat încă țărancele cum se lucrează cu cânepa, cum se toarce fuiorul și cum se țese. Ș'apoi dacă odată pânza e țesută, ușor e să se coase din ea poalele și iile cele minunate, doar' mai frumoase nu se găesc la nici un alt popor. E adevărat că astăzi nu se mai poate cumpăra bumbacul și lánica colorată, cu cari se făceau aceste minunate cusături. Se pot face însă mai simple și cu mai puțin lucru cu acul și totuși să fie frumoase și bine lucrate. Ori cât s'ar fi scumpit toate cele de lipsă pentru îmbrăcăminte, totuși mult mai ieftin se pot face și astăzi costumele vechi românești, decât să cumpere stoffele și mătásurile de sute de coroane.

Puține vor fi casele țărănești din cel mai sărac sat chiar, în cari să nu fie întotdeauna gata, țesută vre-o două-trei valuri de pânză. Și ce preț are această pânză astăzi! Înălbită frumos se poate folosi la cămăși pentru bărbați, pentru poale și pentru toate celelalte de lipsă. Iar colorată (văpsită) se pot face din ea haine de-a-supra foarte bune și trainice. Că această pânză nu va fi așa scilpitoare ca stoffele cumpărate pe sutele de coroane e adevărat, dar va arăta cu atât mai mult hărnicia și cuminenția țărancei române.

let de jumătate. Le trebuie însă în scopul acesta atestat dela prefură, în orașe dela primărie.

Victor Russu vice-colonel. E cunoscut numele acestui viteaz soldat de pe vremea lup-telor din Carpați în contra hordelor rusești. El

prins: Sunt îndreptățiți la milă următorii membri ai familiei celui dus la război: 1. Soția legiuită; 2. băieții născuți și afară de căsătorie; 3. copiii mașteri; 4. nepoții; 5. tata și mama, tata și mama mașteră; 6. moșii și bunica; 7. tata și mama soției; 8. frații buni și vitregi; 9. copii adoptați; 10. părinții adoptivi. 11. copiii de suflet; 12. crescătorii celui dus la miliție; 13. copiii cari au fost încredințați spre creștere de către autorități, chiar și atunci când capătă plată pentru creșterea lor; 14. femeia care a trăit — deși nelegiuit — cu cel dus la miliție, dacă are copii, ori dacă din cauza morbului ori alte pricini nu-și poate câștiga pâinea; 15. acel copil, care prin decizii judecătorești e îndreptățit la ajutor. Acești membri de familie numai în acel caz sunt îndreptățiți la ajutor de război, dacă de fapt sunt avizați (lipsiți), ori nu au destul pentru susținerea lor, ori dacă din venitul lor nu se pot susține și dacă pe acei membri i-a susținut cel dus la miliție; sau că după ducerea la miliție a respectivului susținător a ajuns în starea de a fi avizați la ajutorul celui dus la miliție.

Ajutorul familiilor celor duși în război. În numărul al doilea al foii noastre am publicat pe larg ordinațiunea cea nouă a ministrului, cu privire la „mila” ce o dă statul familiei celui înrolat.

Ca să știe fieștecare la câtă milă are drept, dăm de știre că

I. În comunele mici și mari se dă la lună

		Ajutor, Bani de cortel	
pentru	1 membru al familiei	36 cor.	10 cor.
"	2 membri ai	60 "	10 cor.
"	3 " " "	80 "	10 "
"	4 " " "	100 "	15 "
"	5 " " "	115 "	15 "
"	6 " " "	130 "	15 "
"	7 " " "	145 "	20 "
"	8 " " "	160 "	20 "
"	9 " " "	175 "	20 "
"	10 " " "	190 "	25 "
peste	10 " " "	200 "	25 "

II. În orașe se dă la lună:

		Ajutor, Bani de cortel	
Pentru	1 membru al familiei	42 cor.	20 cor.
"	2 membri ai	71 "	20 "
"	3 " " "	95 "	20 "
"	4 " " "	118 "	30 "
"	5 " " "	135 "	30 "
"	6 " " "	150 "	30 "
"	7 " " "	150 "	40 "
"	8 " " "	165 "	40 "
"	9 " " "	180 "	40 "
"	10 " " "	210 "	50 "
peste	10 " " "	220 "	50 "

Ajutorul se solvește în comune la casa comunală și în orașe la casa magistratului în fiecare lună și întotdeauna înainte. Bani de cortel primesc numai acele familii, cari n'au case proprii și locuiesc în chirie.

SFATURI MEDICALE

Înnecarea cu oase de pește

de: Dr IOAN FOMETESCU

Războiul a scumpit carnea, ba cei mai mult stăpânirea a fost nevoită să introducă în scopul cruțării vitelor și anumite zile fără carne. În schimb a crescut vaza peștelui, care înlocuiește tot mai mult carnea. După-ce însă peștele e plin de oase, mamele și soțiile noastre sunt în continuă spaimă de câte ori se servește pește. Foarte ușor se poate anume întâmpla, că care-va dintre cei ai casei să înghită vr'un os și iată peimejdia a și bătut la ușa noastră.

Va fi deci de interes pentru cetitorii acestei foi, să audă ceva despre soartea oaselor ce le înghițim din nebăgare de seamă.

Oasele înghițite se înțeapă de regulă în ceriul gurei, în mandule, în laringe (gâtlee) și în faringe. Dacă osul s'a înfipt la intrarea gâtleei, atunci încontinuu ne înneacă, tușim, ceea-ce are drept urmare asvârlirea osului din gâtlee. Dacă aceasta nu s'ar întâmpla, care-va al casei să bage cu precauțiune degetul arătător dela mâna dreaptă peste limbă în gâtlee și prințând osul, să-l scoată.

Dacă n'ar succeda această încercare, să trimitem îndată după medic, căruia însă să i-se

spună încă de acasă la ce morbos va fi chemat să-și ieie cu dânsul sculele, de care are trebuință.

Întrucât osul înghițit s'a înțeapat în esofag (țava mâncării) atunci medicina cea mai bună să dăm bolnavului cir (coacă) de cartofi, vară acra, coajă de franzelă sau de pâne, cari de osul înghițit mai departe în stomac. Dacă aceste mijloace nu putem în cursul a două zile ajuta pacientului, atunci trebuie să-l ducem într-o clinică de chirurgie, unde se delătură fără dăruiri cu ajutorul esofagoscopului.

Dacă însă osul ajunge în stomac, atunci bolnavul să mănecă mult cir (coacă) de franzelă sau pâne, ca osul să nu vateze mațul. Purgative sau mijloace pentru a avea scaun nu permis să luăm.

Spre orientare mai observ, că osul înghițit a lăsat urme în partea de dinlăuntru a corpului așa că și după-ce a fost scos, câteva zile avem simțul durerii. Aceasta însă să nu ne neliniștească de fel, căci scos odată osul, bolnavul e afară de orice pericol.

Calendarul săptămânii

Februarie

Faur

Zilele săptămânice	Data	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)
Joi	15	Sf. apostostol Onisim.
Vineri	16	Sf. Mucenic Pamfil (290).
Sâmb.	17	Sf. mucenic Teodor Tiron (297).
Dum.	18	Duminica fiului rătăcit.
Luni	19	Sf. apostol Arhip.
Marți	20	Cuviosul părinte Leon (888).
Merc.	21	Cuviosul părinte Timotei (337).

Nr. 654 E. ex. 1918.

Publicațiune

Consistorul diecezei gr. or. române a Caransebeșului dă în arendă pe calea ofertului în scris domeniul diecezan din Marghita-mare constător din circa 838 jugere pe anii economici 1918-19, 1919-20 și 1920-21.

Cei-ce doresc a lua în arendă acest dominiu să se adreseze numitului Consistor diecezan pentru a li-se trimită condițiunile de arendare.

Ofertele împreună cu vadiul în bani gat sau în hârtii de valoare acceptabile, au să într-o la subsemnatul Consistor diecezan până în **Maiu stilul nou 1918.**

Ca vadiu e satorită suma de 10% din arenda oferită pe periodul de 3 ani.

Consistorul eparhial își rezervă dreptul decide liber asupra ofertelor și a respinge oricare și care ofert necorespunzător fără nici o motivare.

Caransebeș, din ședința conzistorială, ținută în 31 Ianuarie 1918.

Dr E. Miron Cristea
episcop.

1-3

OFERT DE CĂSĂTORIE.

Electrotehnic român de 32 ani, văduv cu doi copii, binesituat, stabilit în Budapesta voește să se căsătorească cu o femeie binecrescută, onestă și cu ceva avere.

Ofertele sunt a-se adresa la administrația foii „Lumina” sub numele „ELECTROTEHNIC”.

3-2

MIERE

în ori-ce cvant cumpără

PETRU LEPA, neguțator

KARÁNSEBES

3-3

milioane.

Generalul Kuzmanek, viteazul apărător al cetății Przemysl, în care se aillau și honvezii noștri din Bănat, a sosit din prinsoare rusească la Viena, fiind primit de Majestatea Sa în audiență.

Profeție despre sfârșitul războiului. Prezidentul comisunii pentru externe din parlamentul american Flovell a declarat, că dacă statele Ententei nu se vor desbina, războiul nu poate ține mai mult de un an. Iar dacă ofenziva ce-o plănuiesc Germanii la primăvară nu va succede, atunci la toamnă se va sfârși războiul!

Recvirarea porciilor. Cei-ce dau de bună voie până în 1 Martie porcii pentru trebuințele armatei li-se dă peste prețul maximat încă 1 cor. de chlg. După acest termen, dacă țara va avea încă trebuință, se vor recvira și porcii slabi.

Timpul de vară. În 14 Aprile la 12 ore noaptea orologiul se va muta cu o oră înainte. Iar în 15 Septembrie se va muta înapoi. Schimbarea aceasta se face ca să se cruțe materialul de luminat.

Bancnote noi de 5 cor. precum și bani mărunți de 50, 25 și 5 fil. se vor pune cât mai curând în circulație.

Date interesante. Redactorul revistei militare Külügy-Hadügy, deputatul Szilágyi, a arătat că Ungaria ar fi îndatorată să deie după câte 28 soldați austrieci 21 soldați dela noi. Noi am dat însă 25, adică la olaltă cam jumătate de milion feciori mai mult, decât ce trebuia să dăm.

Poporală. Publicăm acest mărgăritar de poezie poporală, cules de colaboratorul nostru într'un sat din Marmația. Nici cel mai bun poet al unui popor n'ar fi putut să scrie mai frumos aceste versuri.

„Foaie verde ruptă 'n trii,

„Dulce-a fost gura badii.

„Dulce-a fost... și amu-i amară,

„Indulcește-o, Doamne iară!

Cărți bune. În tipografia „Poporului Român” din Budapesta (VII. Ilka utca 36) apar câteva cărți bune sub numirea „Carte pentru toți”. Până acum au ieșit de sub tipar 9 numere și anume: 1. Liga celor cu părul roșu. 2. Câteva povestiri și multe adevăruri. 8. Nuvele și schițe din literatura maghiară. 4. Cetitorul de Maxim Gorki. 5. Primăvara, roman de Al. Ciura. 6. Munții noștri aur poartă. 7. Ce-i frumos și ce-i urât și 8-9. Medicul de casă. Prețul unui număr 40 fil. 12 numere în abonament 4 cor. 30 fil. Recomandăm cetitorilor noștri această mică, dar interesantă bibliotecă.

Cine e îndreptățit să primească ajutorul de război (mila)? Și până-ce vom putea publica legea întreagă și esplicarea ei, dăm de știre, că §. 2 al ordinațiunii ministrului de honvezii de sub Nr. 480.000 are următorul cu